

KRANJSKI ZVON

ŽUPNIJSKI LIST ZA KRANJ IN OKOLICO.

Izdaja: mestni župni urad v Kranju.
Izhaja zadnji teden v mesecu.

L. 1936. Št. 8.

Posamezna šte. 1 Din.

Mati in duhovniški poklic

Ob zadnjih dveh novih sv. mašah v Kranju je morda tu in tam kdo premišljal, koliko duhovnikov je sedaj živčih iz kranjske župnije? Kolikor sem mogel dognati žive še v Kranju rojeni sledeči duhovniki: Dokler Marijan, Fortuna Franc, Gogala Janez, Perčič Mihael, Pleša Franc, Remec Bogomil, Rebolj Matevž, Švelc Anton in Zupanc Ignacij. Torej 9 duhovnikov in z novomašnikom Leopoldom Puharjem 10 duhovnikov, Valentin Benedik in Malovrh Franc nista bila rojena v Kranju, dasi sta v Kranju bila vzgojena, tako lahko računamo, da je iz kranjske župnije še živčih 10 duhovnikov.

Za župnijo s cca 6.000 prebivalci, ki ima v svoji sredi gimnazijo, je to zelo majhno število!

Kranj vsekakor rodi premalo duhovniškega naraščaja! Kje je temu vzrok?

Nemški misijonski časopis „Die katholischen Missionen“ v letošnji aprilovi številki prinaša zanimive podatke iz italijanske župnije Lu. Ta župnija šteje okrog 4.000 prebivalcev, pa je iz nje izšlo toliko poklicev, da je živih 500 duhovnikov, redovnih bratov in redovnic! Ta kraj do l. 1881 ni bil niti samostojna župnija! L. 1870 se je začelo zbirati v privatnem stanovanju 8 do 10 mater enkrat na mesec z namenom, da bi tam molile, da bi Bog obudil Cerkev v velikem številu dobrih duhovnikov in redovnikov. Čeprav je ostal kraj deset let brez dušnega pastirja, so matere vstrajale v svojih sestankih in pri svoji molitvi. Ko je l. 1881 prišel v župnijo reden župnik, so ga podpirale matere v vsem njegovem delu in so še bolj vestno vršile svoj apostolat molitve za dobre duhovnike. Danes pa se vse matere te župnije zbirajo vsako prvo nedeljo v cerkvi in skupno molijo v ta namen, zjutraj pa gredo vse isti dan k sv. obhajilu in sv. maši in oboje darujejo Bogu za milost duhovniških in redovniških poklicev.

Posledice te vstrajne molitve so očividne! Predvsem imajo največjo korist od te molitve matere same. Ta misel vodi vsako mater v župniji, da bi vzredila kakega duhovnika ali redovnika oziroma redovnico. Radi tega svoje otroke lepo vzgajajo, jih navajajo h krščanskemu življenju, jim same dajejo naj-

lepše vzglede in posebno strogo pazijo na svoje otroke, da ne zaidejo v slabe družbe.

Če imajo posebno matere pravi pojem o duhovniškem poklicu in če matere svoje otroke pravilno vzgajajo, potem se morajo pokazati tudi cvetovi njih vzgoje! V italijanski vasi Lu so matere prekrasile vso župnijo in tudi možem privzgojile pravi pojem o duhovništvu, da vsa župnija podpira stremljenje mater.

Če pogledamo število kranjskih duhovnikov, vidimo, da izvira le en duhovnik iz meščanske družine, drugi so delavski, kmečki ali pa uradniški sinovi!

Če hočemo vzgojiti nov rod, ki bi živel res pristno krščansko življenje, iz katerega bi pognalo mnogo duhovniških poklicev je treba predvsem dobrih mater ki so v resnici prežete s krščanstvom! Ko so vprašali velikega Napoleona, česa Francija najbolj potrebuje, pa je odgovoril: „Dobrih mater!“ To ne velja le za Francijo, ampak za vse narode in države, pa tudi za vse župnije.

Pa bo morda kdo rekel: „Kaj meniš, da v kranjski župniji ni dobrih mater?“ Kaj ni v Kranju med materami polno pobožnih žena?“

Bog varuj, da bi hotel našim materam očitati, da osebno niso dobre, verne, da celo pobožne so po veliki večini! Vsaj tri četrtine župne cerkve zavzemajo v Kranju pri službi božji in pri sv. zakramentih ženske! To je gotovo lepo izpričevalo za nje. Toda ravno to je tisto, kar je obenem lepo izpričevalo za njih osebno vernost in pobožnost, ni pa posebno izvrstno izpričevalo o uspehih njih verske vzgoje!

V ljudski šoli so naši otroci res dobri, morda malo kje po deželi tako pridni in tako pobožni. Okrog 200 jih je tudi v Marijinem vrtcu, vsaj toliko jih prejema vsak mesec sv. zakramente, ali pa še precej več. Dokler je v ljudski šoli in dokler je še v nižjih razredih gimnazije, je še vedno prav pridni deček, ko pa postane fant 15, 16, 17 let star, pa se prične vršiti v njem čudna izprememba. K zakramentom gre, kadar pač mora, osvaja se ga domišljavost, pogosto ga vidiš na promenadi po glavnem trgu, kmalu ga boš ob priliki zalotil že v savskem drevoredu, kjer v kakem kotičku sedi ali pa v zadregi stoji z mlado kolegico ali prijateljico. Fantki, ki so komaj izlezli iz lupine, imajo že „punco“, so že zaljubljeni. Menda

se ne bom preveč zameril, če povem, da je ta kranjska specialiteta znana že več desetletij. Morda je temu nekoliko kriv tudi malomeščanski milje, ali družba, v kateri živimo. Nato začne fant zahajati v kavarno, gostilno, v krokarske družbe . . . Polagoma se iz angeljčka v ljudski šoli razvije krokar in babjek in zadnje dejanje . . . Mrliška kronika in zdravniška izpričevala v naši mrtvaški kroniki nudijo mnogo materiala za premišljanje . . . !

Ah, ona družba! Ona družba!

Kaj pomaga, če greš vsak dan k sv. obhajilu, če vsak dan prižgeš luč k sv. Antonu, če pa fanta pustiš v ono — v ono družbo. V oni družbi, kjer vlada posvetnost, verska mlačnost, ona plitva, veri in katoliškemu duhu sovražna naprednost, kjer vladajo vsi drugi duhovi, le katoliški ne.

To je ono, kar v naši župniji moško mladino, posebno mestno odtujače veri in Cerkvi, kar ubija moralo in ustvarja skrahirane človeške individue. To je ono, kar ubija v mladini idealni polet, smisel za žrtve, smisel za katoliški apostolat in smisel za lepoto duhovniškega stanu. V ozračju one družbe vlada le materializem, uživanjaželjnost in — spolnost.

Krščanske matere! Če hočete ohraniti dobre, verne in poštene otroke, potem ni dovolj, da jih lepo učite v mladosti, ampak, jih je treba varovati tudi strupenih vplivov veri sovražne in veri mlačne družbe.

Drugo, kar je posebno pri nas potrebno, pa je vzgoja v zatajevanju, v premagovanju.

Da omenjam le eno zadevo, ki jasno priča, da imajo naše matere in seveda tudi očetje premalo smisla za versko vzgojo v zatajevanju.

Lansko leto se je na naši gimnaziji vršil dijaški ples. No, na gimnazijah se tudi drugod vrše plesi. Toda drugod se navadno prirejajo plesne šole za osmošolce, morda še za sedmošolce, pa tudi med temi, ni kaj posebno mnogo udeležbe. V Kranju so lani menda še iz pete šole hodili na ples. Otroci na ples! Pa niso bile samo „liberalne“ družine, ki so dovolile svojim dijakom in dijakinjam da so se udeleževali plesa, ampak tudi take družine, ki se štejejo za izrazito „klerikalne“, da se tako banalno izrazim. Pa bi kaka mamičica rada videla, da bi njen sin šel za „gospoda“, pa ga morda pusti na ples. Če bi imel morda prej pokic, ga bo tam skoro gotovo izgubil. Pa ne mislite, da se na plesu izgublja le duhovniški poklici. Tam se pri tako nezreli mladini sploh ubija smisel za resno delo. Ni čuda, da potem taki mladini roje po glavi le fantje in ples, le dekleta in zabava.

Odkod toliko zapitih osebnosti v Kranju? Premalo vzgoje v zatajevanju, v samopremagovanju. Zato potegne slabiče za seboj uživanje, da nimajo tako vzgojeni fantje toliko moralne moči v sebi, da bi mogli ohraniti svojo moško čast in dostojanstvo.

Več resne vzgoje v zatajevanju. Proč z mehkužno vzgojo, ki zreja le cartančke, mehkužce, slabiče in — pijance.

Menda je to odveč, če povdarjam, da bi bilo krivično, če bi tako sodil vse naše matere, da ne znajo vzgajati v zatajevanju in da puste svojo mladino v ono družbo. Tudi v Kranju imamo hvalabogu lepo število dobrih družin, ki so vzredile fante in moške, značajne in verne. Žal, pa moramo tudi priznati, da je pa tudi mnogo dokazov mehkužne in versko slabe vzgoje. Da vzgoje neredko osebno versko idealne matere sinove, ki ne delajo časti ne družini in ne katoliški cerkvi. In tudi to je res, da naš kranjski miljenič ni ugoden za vzgojo idealnih duš, ki bi se posvetile duhovništvu. Upam, da mi naše matere ne bodo štele v zlo, če jih opozorim na one strani našega življenja, kjer preti največja nevarnost vzgoji njih otrok.

In ko govorim o materah in duhovnih poklicih, bi bilo to razmišljanje zelo pomanjkljivo, če bi ne opozoril posebno na ono stran družinskega življenja, ki je v italijanski župniji Lu rodila toliko duhovniških in redovniških poklicev.

Naše matere morajo bolj moliti za duhovniške poklice. Same morajo biti prežete z krščanskim idealizmom, ki se izraža v molitvi za duhovnike. „Prosimo Očeta, da pošlje delavcev v vinograd, zakaj žetev je velika . . .“ To velja posebno krščanskim materam. Kako primanjkuje danes duhovnikov v naši škofiji. V Kranju bi nujno potrebovali še enega, v šmartnem tudi najmanj še enega, pa jih ni, ker škof nimajo dovolj duhovnikov na razpolago. Ta pojav mora vse dobre katolike navdajati s skrbjo in vse navajati, da iskreno molijo za to, da bi se v naši srednješolski mladini vzbudilo več duhovniških poklicev. V ta namen je treba moliti tudi po naših družinah. Ko bo deček slišal že doma, da mati, družina moli, da bi Bog poslal milost duhovniškega poklica, bo čutil, da mora biti to nekaj velikega za kar moli družina, župnija in Cerkev. Že v mladosti pa mora mati govoriti dečku in vsem otrokom o pomenu duhovništva in o veliki milosti poklica. Posebno pa je treba v družini onega duha, pristnega krščanskega duha, ki spoštuje duhovnika.

Pred več desetletji smo imeli v moji rojstni župniji duhovnika, ki je bil doma iz Gorenjske. Bil je velik revež, udan pijači. Toda nikdar nisem slišal čez njega žal besede, nikoli ga niso v družbi opravljali. Župnija je skušala prikriti njegovo slabost.

Po nekaterih župnijah pa žal opazujemo, da vlada nekak kritikasterski duh. Naj duhovnik naredi karkoli, vse mu „prejedo“, vsako slabost razbobnajo, vsako dobro delo omalovažujejo, v duhovniku gledajo le „koliko ima“, kako se dobro ima! Taka mladina neredko že doma čuje o duhovnikih razne izmišljene in krivične sodbe, omalovaževanja in morda celo sramotjenja. Posebno sedanji čas je zelo krivičen duhovništvu. Saj marksisti, pa naj bodo komunistične ali socialistične veje, kar sistematično razširjajo o duhovnikih govorice in nazore, kakor, da so duhovniki le izžemalci naroda, ki prodajajo opij za kapitalizem. Če se po družinah vpricho mladine tako govori o duhovni-

štvu, potem v takem ozračju pač ne bodo vzrastli idealni mladeniči, ki bi mogli vzljubiti duhovniški poklic.

Duhovniki ne pričakujemo, da nas hvalite, da nas imate za svetnike ali kaka nadnaravna bitja. Ne! Pravičnosti zahtevamo! V interesu vzgoje vaših otrok pa je velikega pomena, da o duhovništvu v družini vedno govorite le z onim spoštovanjem, ki mu je dano od Kristusa. „Kdor vas zaničuje, mene zaničuje!“ Velja pa tudi: „Kdor vas spoštuje, mene spoštuje!“

Obletnica evharističnega kongresa

„Lanski evharistični kongres je udeležencem še v živem spominu. Pravkar se razpošilja knjiga, ki v obsegu okroglo tisoč strani podrobno popisuje potek kongresa prinaša vse govore in pridige in vse zaobljube, podane na stanovskih zborovanjih. Iz te knjige bo šele mogel vsak spoznati ogromno in pomembno delo, ki ga je evharistični kongres izvršil, saj v dneh kongresa nihče ni mogel biti pri vseh prireditvah. Tako bo ta knjiga obnovila v nas vse, kar je lepega in drugega padlo v naše duše ob nepozabnih dneh kongresa.

Letos obhaja stiški samostan 800 letnico svojega obstoja. O važnosti ustanove za versko in kulturno življenje Slovencev so poklicane roke že pisale in še bodo. Ta pomembni jubilej, katerega mora verni slovenski narod veselo in hvaležno z vso slovesnostjo obhajati, nam nudi najlepšo priložnost, da obnovimo v sebi ne samo spomin, temveč tudi milosti lanskega evharističnega kongresa. Tako bomo oboje, obletnico kongresa in 800 letnico, združili v enotno slavnost.

Vabim vse vernike in tudi Slovence izven ljubljanske škofije, da se udeležite slavnostnih dni v Stični, ki naj ne bodo samo dnevi zunanje slave, ampak mnogo bolj dnevi notranjega prerodenja v presveti Evharistiji in v češčeju Matere božje, ki je v vsaji sedmeri žalosti še prav posebno v današnjih časih naše najboljše zatočišče.

Kakor sem vas lansko leto vabil v Ljubljano na splošni evharistični kongres, tako vas vabim letos na obletnico v Stično: „Pridite, molimo Gospoda v presvetem Rešnjem Telesu, zadostujmo mu za vse žalitve, da bo usmiljen in milostljiv našemu narodu in naši domovini!“

† Gregorij, škof.

Takole nas vabijo prevzvišeni g. škof na proslavo v Stično, ki bo po pripravah sodeč dostojna obletnica lanskega veličastnega kongresa.

Da bo proslava res mogočna manifestacija naše verske vneme, je poseben pripravljani odbor, ki mu je predsednik stiški opat g. dr. Avguštin Kostelec, podpredsednik pa predsednik lanskega kongresa g. dr. Stanislav Žitko, v sporazumu z vodstvom samostana in s prevz. ljubljanskim škofom določil sledeči spored:

V nedeljo dne 9. avgusta bo v Stični dan šolske mladine. Podobno kot lani na Stadionu bo ta dan mla-

dina med petjem in molitvijo prisostvovala sv. maši in prejela sveto obhajilo.

Na praznik Marijinega Vnebovzvetja dne 15. avgusta popoldne ob petih bo pred stiškim kolodvorom slovesen sprejem cerkvenih in svetnih dostojanstvenikov, ki se bodo slavnosti udeležili. Kolesarji in konjenica bodo v sprevedu spremljali dostojanstvenike v Stično, kjer bo v cerkvi otvorjena slovesnost s pridigo in litanijami. Zvečer ob osmih bodo domači igralci uprizorili na zunanjem dvorišču samostana fantovsko igro „Jurij Kozjak, slovenski janičar“. Ponoči med 10 in 11 se začne slovesna procesija mož in fantov z Najsvetejšim na hrib Vinograd. Udeleženci procesije bodo nosili baklje. Opolnoči bo na Vinogradu ob evharističnem križu nagovor novomeškega prošta g. Čerina K., nato pa sv. maša, pri kateri pojejo vsi udeleženci. Med sv. mašo bo skupno sveto obhajilo. Udeležbi primerno bo najbrž istočasno še polnočnica za ženske v samostanski cerkvi.

Glavni slavnostni dan bo nedelja 16. avgusta: zjutraj ob 6. bo v cerkvi slovesna pontifikalna sv. maša. Ob 8 bodo na prostem štiri stanovska zborovanja za može, fante in dekleta. Ob 10 bo na zunanjem samostanskem dvorišču glavna maša, pri kateri poje zbor redovnikov in bogoslovcev latinsko, koralno mašo v čast angelom varuhom. Po glavni maši bo kratko manifestacijsko zborovanje. Ob 2 popoldne se začne skozi polja in travnike viti procesija z Najsvetejšim, katere se udeleže vsi, ki pridejo na stiško proslavo. Po procesiji v cerkvi slovesen zaključek proslave, nato pa najbrž še ponovitev igre: „Jurij Kozjak“.

K proslavi je vabljen vsa ljubljanska šofija. Ker je bilo življenje stiškega samostana tekom stoletij vedno tesno združeno z življenjem vsega slovenskega naroda, je dolžnost, da se proslave v čim večjem številu udeležimo in tako pokažemo svojo ljubezen do evharističnega Kralja, ljubezen do Cerkve in spoštovanje do tihega, a tako bogatega dela menihov.

Župnija Kranj

Oznanila za avgust

Porcijunkula. Od poldne 1. avgusta do polnoči v nedeljo 2. avgusta se morejo dobiti porcijunkulski odpustki. Ta čas je mogoče prejeti popolne odpustke vsakokrat, kadar obiščemo župno cerkev in v njej molimo šestkrat očenaš, zdrava Marija in čast bodi v papežev namen, če smo prejeli sv. zakramente.

2. IX. ned. po bink., prva nedelja v avgustu, ob 6. uri sv. maša pred izpostavljenim sv. R. T., pred mašo mesečno sv. obhajilo za moške, pop. ura molitve — po malem molitveniku — in pete litanije presv. Srca Jezusovega.

3. Obletnica pokopa župnika Ivana Schiffregerja.

5. Sv. Ožbalt, ob 6. uri sošeska sv. maša v Čirčičah.

9. X. ned. po bink., doma služba božja po navadi, ob 10. uri tudi v Čirčičah. Smrtni dan pok. dekana Koblarja.

10. Sv. Lovrenc.

11. Obletnica po pok. dekanu Koblarju.

14. Vigilija k Vnebohodu M. D., strogi post.

15. Vnebohod prebl. Device Marije, ob 6. sv. maša z enim, ob 10.30 uri peta sv. maša z dvema blagoslovoma. Pop. ob pol treh v župni cerkvi litanije presv. Srca Jezusovega nato procesija v roženvenško cerkev, kjer so slovesne pete litanije M. B.

16. XI. ned. po bink., sv. Rok, ob pol enajstih sv. maša na Pungratu.

23. XII. ned. po bink., ob 10. uri sv. maša na Hujah.

30. XIII. ned. po bink. služba božja po navadi.

Župnija Šmartin pri Kranju

Oznanila za avgust

2. IX. ned. po bink. Božja služba ob 6. in 9. uri v farni cerkvi. Popoldne ob 2. uri ura molitve in shod III. reda. Ta dan porcijunkulski odpustki v farni cerkvi.

6. Ob pol 7. uri zvečer ura molitve pred prvim petkom.

7. Sv. maša ob pol 6. uri pri oltarju Srca J. z blagoslovom.

9. X. ned. po bink. Božja služba ob 6. in 9. po navadi.

10. Sv. Lavrencij.

14. Zapovedan post pred praznikom Vnebovzetja M. D.

15. Praznik Vnebovzetja M. D. Zjutraj in ob 9. uri sv. maša z blagoslovom, popoldne ob 2. uri pete litanije M. B. in shod Marijine družbe. Zjutraj vesoljna odveza.

16. XI. ned. po bink. Božja služba obakrat po navadi.

23. XII. ned. po bink. Božja služba zjutraj in ob 9. uri v farni cerkvi. Ob 9. uri tudi pri sv. Joštu.

24. Sv. Jernej. Ob 8. uri sv. maša za sosesko.

25. Sv. Ludovik. Vesoljna odveza.

29. Obglavljenje sv. Janeza Krstnika.

30. XIII. ned. po bink. Božja služba zjutraj in ob 9. uri v farni cerkvi, ob 9. uri tudi pri sv. Uršuli.

POROČENI

Kočevar Rudolf, tkalec, Gorenja Sava in Pavla Rakovec tkalka, Češnjice pri Kropi.

Gross Aleš, krojač, Goriče in Emilija Navina, tkalka, Toplice pri Novem mestu.

Krek Alojzij, tovarn. delavec Stražišče in Angela Gros, tovarn. delavka, Stražišče.

Lavter Rupert, žagar Konjice, in Ivana Rant, Javornik pod sv. Joštom.

Kavčič Jožef, hišar, Stražišče in Marija Bernik, tkalka, Šmarjetna Gora.

Benedik Jožef mizar, Šmarjetna Gora in Angela Bernik, šivilja Šmarjetna Gora.

Rafael Bajt, tovarn. delavec, Nove Oslice in Albina Lomovec, tovarniška delavka Žire.

Kopač Franc, tovarn. delavec, Katarina pri Medvodah, in Ana Orešnik, Volčji potok pri Kamniku.

Petrič Ivan, nadzornik proge v Ljutomeru in Nikolaja Indihar iz Rakovce pod Sv. Joštom.

Bernard Maks, tapetnik iz Stražišča in Angela Oman, tovarniška delavka pod Sv. Joštom.

Markunc Janez, zemljak v Križah pri Tržiču in Ivana Vilfan, zemljaka hči iz Srednjega Bitnja.

Jerman Franc, delavec iz Prešne pri Kranju in Alojzija Franko, delavka iz Brusnic pri Novem Mestu.

Korelc Franc, tovarniški delavec iz Čateža pri Zaplazu in Marija Luznar, iz Dolenje Vasi pri Selcih.

UMRLI

6. julija Valentin Brezič, delavke sin na Gor. Savi star 2 meseca.

6. julija Marija Šilar, učenka osnovne šole v Stražišču stara 9 let.

8. julija Ciril Tavčar, tovarniškega delavca sin v Stražišču star 4 dni.

8. julija Fajfar Franc, samski pekovski pomočnik iz Huj star 64 let.

9. julija Janez Porenta, učenec osnovne šole iz Brega star 8 let.

14. julija Anton Krajnik, sin žel. delavca iz Brega star 8 let.

22. julija Franca Lebar, užitekarka v Stražišču stara 68 let.

26. julija Jera Kodran, zemljaka hči iz Stražišča stara 36 let.

Razno

Slovesno sv. novo mašo je pel v Kranju v nedeljo, dne 19. julija preč. g. Franc Malovrh. Vsa slovesnost je prav lepo potekla. Posestniki so za okrasitev podarili izredno veliko število mlajev, dekleta so napletla 600 m vencev, fantje so pa z veliko vnemo postavljali mlaje in krasili župno cerkev. Vsem, ki so darovali mlaje, pletli vence, pa tudi vsem udeležencem darovanja v cerkvi se g. novomašnik prav lepo zahvaljuje.

G. novomašnik Leopold Puhar je nastavljen kot kaplan v Loški Potok.

Ohranitev jugoslovanskega državljanstva. Če se poroči jugoslovanska državljanica s tujim državljanom, ji je na prosto dano, da ali ohrani domače to je jugoslovansko državljanstvo, ali pa da sprejme državljanstvo svojega moža. Če želi nevesta ohraniti jugoslovansko državljanstvo, se mora pred poroko zglasiti pri župnem uradu z dvema pričama, pred katerima poda svojo izjavo, da ohrani po poroki jugoslovansko državljanstvo. Tozadevni zapisnik dobi nevesta po poroki kot dokaz, da je ostala jugoslovanska državljanica, prepis zapisnika ostane v župnem uradu, poleg tega se pa zabeleži tudi v poročni knjigi, da je nevesta ohranila dosedanje državljanstvo.

Marijanišče. Novi trakt za gospodinjsko šolo in internat za dijakinje je že pod streho in se že ometava. Do 1. septembra mora biti vsa stavba popolnoma dovršena.

Dar Marijanišču za sirote. Društvo za varstvo otrok, ki je imelo svoj sedež pri okrajnem sodišču v Kranju, je likvidiralo in je svoje premoženje darovalo zavodu Marijanišče v Kranju za sirote. Premoženje znaša: Din 2040 saldo naložbe pri hranilnici in pos. v Kranju in dve hranilni knjižici Jadransko podunavske banke ena Din 161.45 in druga 5467.70. Predstavnikom društva prav iskrena hvala za darilo!

Podpirajte

Vincencijevo

družbo!